

ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ-
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ιασίου 1, 115 21 Αθήνα

«Γεφυρώνοντας το κενό. Από τη νόμιμη διαμονή στην ιδιότητα του πολίτη»
Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών, Δήμος Αθηναίων, ENAR GREECE
(Κτήριο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα, Λεωφόρος Αμαλίας 8,
20/12/2012)

Παρέμβαση¹ του Αρχιμ. Τιμόθεου Άνθη, Διευθυντή του Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούντων και Μεταναστών – Οικουμενικού Προγράμματος Προσφύγων

Καταρχάς, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους διοργανωτές για την πολύ ευγενική πρόσκληση που μου απηύθυναν να συμμετάσχω και εγώ στη σημερινή εκδήλωση.

Θυμάμαι όταν πριν από δύο μήνες ο κ. Αχμέντ Μοαβία, με την ιδιότητα του Συμβούλου της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Μεταναστών Προσφύγων και Παλινοστούντων για θέματα των εν Ελλάδι Μεταναστών, αιτιολογώντας μου την πρόθεσή του Ελληνικού Φόρουμ Μεταναστών να διοργανώσει τη σημερινή εκδήλωση, αναφέρθηκε στην ανάγκη της προβολής ζητημάτων που αφορούν στα παιδιά μεταναστευτικής καταγωγής. Το σκεπτικό που μου ανέπτυξε παρέπεμπε στην ανάγκη να αναδειχθούν οι «ξεχασμένοι» από τον δημόσιο λόγο μετανάστες που άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο έχουν ενταχθεί στην κοινωνία μας. Εξαρχής ήμουν θερμός υποστηρικτής αυτής της τοποθέτησης, δεδομένου ότι στον δημόσιο λόγο η παρουσία των μεταναστών ταυτίζεται σχεδόν αποκλειστικά με την παράτυπη μετανάστευση. Πλέον όμως είναι όλο και πιο έντονη η αίσθηση ότι η ομάδα των νέων μεταναστευτικής καταγωγής, που στην πλειοψηφία της αποτελεί το κοινωνικά ενταγμένο κομμάτι του μεταναστευτικού πληθυσμού, όχι μόνο κινδυνεύει με το στίγμα του παράτυπου, και άρα του ανεπιθύμητου, αλλά πολύ φοβάμαι ότι σύντομα θα κληθεί να διαχειριστεί μια πρωτόγνωρη κατάσταση μη πρόσβασης σε θεμελιώδη κοινωνικά αγαθά όπως αυτό της εργασίας και της υγείας.

Βέβαια, στην σημερινή συζήτηση δυστυχώς δεν έχω να καταθέσω την εμπειρία του «Κέντρου Συμπαραστάσεως Παλινοστούντων και Μεταναστών –

¹ Το κείμενο της παρέμβασης συντάχθηκε από την κ. Ευαγγελία Δουρίδα σε συνεργασία με τον Αρχιμ. Τιμόθεο Άνθη, Διευθυντή του Κέντρου.

Οικουμενικού Προγράμματος Προσφύγων» της Εκκλησίας της Ελλάδος σε ζητήματα που αφορούν τα παιδιά μεταναστευτικής καταγωγής διότι το Κέντρο δεν υλοποιεί ειδικές δράσεις για την κατηγορία αυτή του πληθυσμού, βέβαια κατά τον α' κύκλο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας «Equal» είχαμε αναπτύξει δράσεις που προωθούσαν την δημόσια παρουσία νέων μεταναστευτικής καταγωγής, μάλιστα είχαμε τοποθετήσει ως διαπολιτισμικούς μεσολαβητές νέους δεύτερης γενεάς σε πιλοτική δομή εξυπηρέτησης μεταναστών που λειτουργούσε στο δήμο Ν. Ιωνίας. Επί της ευκαιρίας θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι το ανωτέρω Κέντρο ιδρύθηκε μόλις τον Ιούλιο του 2012 και αποτελεί καθολικό διάδοχο του Κέντρου Συμπαράστασης Παλινοστούντων Μεταναστών, το οποίο είχε, όπως πολύ από εσάς γνωρίζεται, συσταθεί το 1978 ως υπηρεσία της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος με στόχο την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών στους παλινοστούντες μετανάστες από την Γερμανία, ώστε αυτοί να αντεπεξέλθουν στα προβλήματα που προέκυπταν κατά την επιστροφή και επανένταξή τους στην ελληνική κοινωνία. Όταν, στις αρχές της δεκαετίας του 1990, άρχισε να διογκώνεται η εισροή αλλοδαπών μεταναστών προς την Ελλάδα, το Κέντρο επέκτεινε την προσφορά των υπηρεσιών του προς τους αλλοδαπούς μετανάστες και πρόσφυγες. Μάλιστα, για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των υποθέσεών τους, ιδρύθηκε το 1994 και ένα ιδιαίτερο γραφείο, το Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων (ERP). Πλέον οι υποστηρικτικές υπηρεσίες της νεοσύστατης Δομής εξειδικεύονται ως επί το πλείστον στην παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης, συμβουλευτικής, νομικής υποστήριξης αιτούντων άσυλο καθώς και στην νομική και κοινωνική στήριξη περιπτώσεων στο πλαίσιο του Κανονισμού του Δουβλίνου.

Επιτρέψτε μου να μην υπεισέλθω εγώ στο θέμα της διαρροής στοιχείων της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) περί της κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας για παιδιά μεταναστών σύμφωνα με διατάξεις του ν. 3838/2010. Άλλωστε, όσοι ομιλητές προηγήθηκαν και, ενδεχομένως, όσοι θα ακολουθήσουν είναι καθ' ύλην αρμόδιοι να τοποθετηθούν πάνω στα θεσμικά ζητήματα που γεννά τόσο η φημολογούμενη απόφαση του ΣτΕ περί αντισυνταγματικότητας του νόμου 3838/2010 όσο και η αναστολή των διαδικασιών για την κτήση της ιθαγένειας με απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών κ. Αθανασίου. Θα ήθελα όμως να εκφράσω την έντονη ανησυχία μου για την τυχόν θέσπιση πολιτικών αποκλεισμού δεκάδων χιλιάδων νέων μεταναστευτικής καταγωγής που γεννήθηκαν στην Ελλάδα ή ήρθαν σε μικρή ηλικία και μεγαλώνουν, σπουδάζουν ή εργάζονται στην χώρα, νέων δηλαδή

των οποίων η παρουσία στην χώρα μας κάθε άλλο παρά περιστασιακή είναι. Στην Ελλάδα της κρίσης, όπου μαζικά απονομιμοποιούνται μετανάστες εξαιτίας της ανεργίας ή της μείωσης του εισοδήματός τους, και της συνεπαγόμενης αδυναμίας τους να ανανεώσουν την άδεια παραμονής των προστατευόμενων μελών της οικογένειάς τους, και όπου η ανεργία των νέων εκτινάσσεται σε πρωτοφανή ποσοστά, ενώ η παραγωγική διαδικασία συρρικνώνεται εξαιτίας της ύφεσης, μειώνοντας έτσι τη ζήτηση για εργατικό δυναμικό, οι εφαρμοζόμενες πολιτικές για θέματα ιθαγένειας θα πρέπει να μεριμνούν ώστε να μην οξύνουν καταστάσεις αποκλεισμού και να μην υποβαθμίζουν την διαδικασία της κοινωνικής ένταξης των παιδιών μεταναστευτικής καταγωγής.

Επίσης, εξαιρετική ανησυχία μου προκαλούν καταγγελίες οργανώσεων², οι οποίες παρέχουν υποστηρικτικές υπηρεσίες σε μετανάστες -θύματα ρατσιστικών επιθέσεων, ότι νέοι μεταναστευτικής καταγωγής συμμετέχουν σε ρατσιστικές επιθέσεις κατά μεταναστών ασιατικής και αφρικανικής καταγωγής. Οι υπεύθυνοι για τον σχεδιασμό των σχετικών πολιτικών εύχομαι να λάβουν υπόψη τους κατά την λήψη των μέτρων, αν μη τι άλλο, την ανάγκη να μην ενθαρρύνεται η ένταξη νέων μεταναστευτικής καταγωγής σε εξτρεμιστικές-ρατσιστικές οργανώσεις.

Ολοκληρώνοντας την σύντομη παρέμβασή μου θα ήθελα να καταστήσω σαφές ότι η Εκκλησία μας ακολουθούσα τη διδασκαλία του Κυρίου μας βλέπει στο ξένο και εμπερίστατο αδελφό μας τον ίδιο τον Κύριο, τον αγαπά, τον στηρίζει και του δίνει δύναμη να προχωρήσει και γι' αυτό και εμείς στηρίζουμε τη δυνατότητα των παιδιών μεταναστευτικής καταγωγής, τα οποία έχουν βιοτικούς δεσμούς με τη χώρα μας, να ασκούν τα ατομικά και κοινωνικά τους δικαιώματα, χωρίς να υπόκεινται σε κανένα αποκλεισμό.

² Ο κ. Νικήτας Κανάκης, Πρόεδρος των Γιατρών του Κόσμου, σε παρέμβασή του με τίτλο «Ρατσιστικές επιθέσεις στην Αθήνα» κατά την Εκδήλωση-συζήτηση με θέμα “Ακροδεξιά, πολιτικός εξτρεμισμός και βία” την οποία διοργάνωσε η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στην αίθουσα εκδηλώσεων του Goethe (Ομήρου 14-16, Αθήνα), την Τρίτη 7 Ιουνίου 2011, ανέφερε ότι θύματα ρατσιστικής βία που καθημερινά περιθιάπτονται στο Πολυϊατρείο των Γιατρών του Κόσμου έκαναν λόγο ότι συχνά, στα «τάγματα εφόδου» εξτρεμιστικών οργανώσεων συμμετέχουν και ανήλικοι Αλβανοί, Ρωσοπόντιοι και Ουκρανοί οι οποίοι επιτίθενται σε μουσουλμάνους μετανάστες. Συνήθως, οι ανήλικοι αλλοδαποί στρατολογούνται για να κάνουν «τις βρώμικες» δουλειές.